

Inhoud

Inleiding 11

I Leven in wijsheid 23

Nirvana 25

Hoe het is om een tuin zonder omheining
te zijn 26

Er leefde eens een man 29

De ander 30

Eten en drinken 31

Deurwachter van je noodzakelijke behoeftes 33

Als je met liefde werkt 34

De wijsheid van kritiek 35

De wetenschapper en de dichter 37

Het masker van gevat zijn 38

Professionele praters 39

Duidelijk zijn 40

Voorouders 41

De kinderen van morgen 42

Je kinderen 44
Het beste offer 47
Minder over God spreken 48

II Wijsheid in gemeenschap 51

Regering 53
Tussen de frons van de tijger en de lach van de
wolf 54
Een overerfde spirituele ziekte 56
Goed regeren 57
Drukke koeien 62
De duizend wetten 64
De misdadiger 66
Jouw denken en mijn denken 69
Oorlog en de kleine landen (1920) 72
Geschiedenis en de herderin (1914–1918) 73
Beklaag het land 76
De nieuwe grenzen (1925) 78
O Vrijheid 80
Een troon die jouw visie te boven gaat 85

III Wijze uitwisselingen 89

Een gastvrije wolf 91

Krediet 92

Granaatappels 93

Een gevangenis van rijkdom 94

Het lied van waar geluk 91

Waarde 100

Op de markt 101

Geven zonder in de spiegel te kijken 103

Gulheid en trots 104

Geven zoals de mirte ademt 105

Vrijgevigheid 110

Niemand om te ontvangen 111

Geven aan wie behoeftig is 112

Het huis van waar geluk 114

IV Een leven in afzondering:

wijsheid vanuit eenzaamheid 117

Eenzaamheid 119

Voorbij mijn eenzaamheid 120

Ik ben niet wat ik lijk te zijn 122

Er is een ruimte 125

Je huis is je grotere lichaam 126
Zaden van een hardnekkige plant 128
Wonen in ritmische stilte 129
Alleen wie naakt is leeft in de zon 130
Jager en gejaagd 132
De geest als een berg 134
God vinden 137
Een stem van de storm 138

V Wijsheid aan woorden voorbij 147

Praatgrage fouten 149
Schrijven of niet schrijven? 150
Oppervlakte en diepte 152
Het probleem met het oog 153
Vier kikkers 154
Beperkingen 156
De laatste wacht 157
Zal ik zingen? 164
De stroom heeft de zee bereikt 165
Het woord van verlangen 166
Laat je verlangen de woorden uiten 168
De vleugels van visie 170
Twee geleerde mannen 172

Ik kwam om je wijsheid weg te nemen 173

Doctrines 174

De kracht om op te staan onthuld 175

Je verloren droom zingen 178

Als wijsheid stopt wijsheid te zijn 179

Een liefdeslied in de wind 180

Ik ga met de wind 183

Bronnen voor de selecties 187

Bronvermelding 189

Over de auteur 193

Over de samensteller 198

Inleiding

Wijsheid: 1.) De kwaliteit om wijs te zijn, vooral in relatie tot het gedrag inzake doel en middelen; de combinatie van ervaring en inzicht met het vermogen deze met inzicht te gebruiken; betrouwbaar oordeel, voorzichtigheid, gezond verstand.

De Libanees-Amerikaanse schrijver Kahlil Gibran, al een eeuw lang bekend om zijn kernachtige en gevoelige uitspraken die goed zijn voor duizenden prentbriefkaarten en posters, bleef zijn hele leven zoeken naar de eenvoudige vorm van wijsheid voor een gelukkig en bevredigend leven. Deze diep emotionele zoektocht leverde literatuur op die tot zijn beste gerekend mag worden.

Deze nieuwe reeks van boekjes met fragmenten uit zijn werk kijkt met een frisse blik naar Gibrans woorden en betreft daarin de belangrijkste invloeden op zijn leven: zijn Midden-Oosterse cultuur, natuurmystiek en de Arabische taal waarin hij dacht. Gibran was voor zijn lezers in de jaren twin-

tig van de vorige eeuw een ‘exotische’ figuur omdat hij schreef over een gebied dat voor de meesten een mysterie was. Nu, bijna honderd jaar later, is inzicht in het raadsel van het Midden-Oosten geen onderwerp meer voor de koffietafel, maar bittere ernst geworden.

Dit boekje, het derde in de reeks, richt zich op Gibrans uitspraken over dagelijkse wijsheid, zowel in de samenleving als in het alleen-zijn. Het eerste boekje bracht zijn gedachten over het leven en de natuur samen, het tweede richtte zich op liefde en relaties en het laatste zal gaan over de grote vragen van het leven en de geheimen van het spirituele pad.

Wat is een ‘wijze’ manier om te leven, in de tijd van Gibran of in onze tijd? Betekent *wijsheid* iets heel dieps, het domein van filosofen, geestelijken, zelfhulpgoeroes, psychotherapeuten of mensen met genoeg tijd om diep over zaken na te denken? Of is wijsheid subtiel, slim of sluw, zoals bij een ‘wijze’ investeerder? Als we kijken naar de woordenboekdefinitie hierboven, wat betekent ‘gezond verstand’ vandaag de dag dan als we bedenken dat de begrippen ‘gezond’ en ‘verstand’ de laatste twintig jaar een radicale verandering hebben ondergaan?

En daarbij: waarnaar zijn we in dit leven eigenlijk op zoek?

Tijdens zijn korte leven (hij stierf op achtenveertigjarige leeftijd) kwamen deze vragen steeds weer bij Gibran naar boven. Ze fascineerden hem en maakten hem ook gek.

Dat is niet zo verwonderlijk. Kahlil Gibrans volwassen leven begon buiten zijn vaderland. In 1895 ontvluchtte zijn moeder Kamileh de armoede en een mislukt huwelijk in Libanon en bracht de twaalfjarige Kahlil, zijn broer en twee zussen naar Boston. Vandaag zouden we hen migranten noemen. Desondanks bleef Gibrans band met zijn vaderland zijn hele leven zeer sterk.

Hij zag zich cultureel als ‘Syrisch’ (de landen Syrië en Libanon bestonden toen nog niet) en wijdde zich aan het bevrijden van zijn volk van onderdrukkende regimes en systemen. Tijdens zijn jeugd, gedurende en na de Eerste Wereldoorlog, was de hele regio verwickeld in politieke strijd. In het begin had Gibran er het volste vertrouwen in dat de oorlog zijn vaderland zou verlossen uit de greep van het Ottomaanse Rijk. Dat gebeurde ook, maar Gibran en velen met hem waren teleurgesteld in het Sykes-Picotverdrag uit 1916 van de zegevierende

Europeanen en Amerikanen, dat de regio in een voor de overwinnaars gunstige manier opdeelde in verschillende natiestaten.

Hij geeft zijn gevoel van verraad krachtig weer in een korte ironische parabel uit die tijd. Daarin kijken een schaap en haar lammetje naar twee adelaars die in de lucht een gevecht aangaan om te beslissen wie de schapen mag opeten. Het verhaal heet 'Oorlog en de kleine landen' en eindigt met de volgende woorden van het moederschaap:

‘Is het niet vreemd, mijn kind, dat deze twee edele vogels elkaar aanvallen? Is de weidse hemel niet groot genoeg voor hen beiden? Bid, mijn kleine, bid in je hart dat God vrede zal stichten onder je gevleugelde broeders.’

En het lam bad in zijn hart.

Veel selecties in dit boekje getuigen van Gibrans scherpe en soms vooruitziende blik op regeringen, georganiseerde religies, rijkdom en handel. In zijn ogen geven al deze instituten op een gezonde en ongezonde manier uitdrukking aan alledaagse menselijke behoeftes. Hoe bewust of onbewust mensen deze behoeftes uitbuiten voor hun eigen zelfzucht-

ge voordeel bepaalt hoe ‘goed’ of ‘slecht’ deze instituten zijn. Zoals hij stelt in *Zand en schuim*:

Een regering is een overeenkomst
tussen jou en mij.

Jij en ik hebben het vaak bij het verkeerde eind.

Gibran erkende geen opperste autoriteit buiten de menselijke ziel en de directe relatie van de ziel met ‘God’. Hij waarschuwt ons dat woord niet oppervlakkig te gebruiken of aanmatigend, alsof we weten waar we over praten:

Het ware wijzer minder te praten over God,
die we niet kunnen begrijpen, en meer over
elkaar als mens, die we wellicht wel kunnen
begrijpen.

Maar ik wil wel dat je beseft dat we de adem
en het parfum van God zijn.

We zijn God – in een blad, in een bloem en
vaak in vruchten.

Zijn kritiek op gevestigde instituten bracht Gibran herhaaldelijk terug naar de essentiële vraag: hoe moet je leven? In een poging deze vraag te beant-